

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2022, declarat de avocatul Liviu Capcelea, în numele inculpatului

Șerban Ion XXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 20.05.2021 - 24.08.2021,
instanța de apel: 28.09.2021 - 16.02.2022,
instanța de recurs: 06.05.2022 - 27.06.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 24 august 2021, cauza fiind judecată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Șerban Ion a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 8 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 2 ani.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Șerban Ion, ignorând respectarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct. 10 subpct. 2) lit. a) care stipulează, că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus; pct. 14 lit. a) conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav,

traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, la 31 martie 2021, orele 21:30, conducând automobilul „VAZ 2101”, n/î XXXX, fără a deține permis de conducere a mijloace de transport, în localitatea Budăi, r-nul Telenești, a fost stopat de către angajații INSP al MAI, pentru verificarea actelor. Fiindu-i propusă testarea alcoolică, cu folosirea mijloacelor tehnice „Drager 8510 RO” și recoltarea probelor biologice pentru stabilirea stării de ebrietate, categoric a refuzat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Analizând în cumul probele administrate la etapa urmăririi penale, instanța a conchis că vina este deplin dovedită, iar acțiunile ultimului urmează a fi încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și natura ei, care nu deține permis de conducere a mijloacelor de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea face parte din categoria celor ușoare, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, cele atenuante fiind recunoașterea vinovăției și căința sinceră, că anterior a mai comis infracțiuni similare, fiind condamnat la 25.10.2018, prin sentința Judecătorei Telenești în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa fiind ispășită, că nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin condamnare la închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei, în temeiul art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului Telenești, Petru Zmuncilă a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei, cu suspendarea executării ei, de către instanța de fond a fost neechitabilă și nejustificată, una prea blândă, nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și astfel incorect s-a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, cu stabilirea termenului de probațiune de 2 ani.

La fel, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că inculpatul anterior a fost condamnat, iar pedeapsa aplicată anterior nu a atins scopul pedepsei penale de reeducare a condamnatului și scopul de prevenție, pericolul social ce-l reprezintă conducătorul auto care nu respectă normele legale ce reglementează securitatea traficului rutier și obligațiile conducătorilor auto.

Respectiv, corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în

activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse. Însăși modalitatea de comitere a faptei indică la o caracteristică antisocială a inculpatului. Astfel, stabilirea unei pedepse de altă categorie nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2022, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Șerban Ion i-a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmând să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Ori, inculpatul anterior a mai comis infracțiuni similare, fiind condamnat la 25.10.2018, prin sentința Judecătorei Telenești în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa fiind ispășită, însă pedeapsa aplicată anterior nu a atins scopul pedepsei penale de reeducare a condamnatului și scopul de prevenție.

În această ordine de idei, nu pot fi reținute ca fiind pertinente concluziile instanței de fond, că aplicarea pedepsei cu închisoarea față de inculpat trebuie să fie susținută de motive „verosimile”, dar asemenea motive lipsesc la inculpat pentru a fi privat de libertate, deoarece aceste concluzii sunt contrare scopului pedepsei penale, care urmărește corectarea și resocializarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, dânsul nu a conștientizat gradul de pericol social al faptelor comise, că pedepsele penale aplicate anterior, au fost ineficiente și nu au realizat scopul de corectare a inculpatului și prevenția săvârșirii de noi infracțiuni.

În ansamblul lor, activitatea infracțională pentru inculpat ar putea deveni o îndeletnicire, iar pedeapsa închisorii cu executarea ei reală este aptă să conducă la realizarea scopurilor pedepsei, contribuind la corijarea și reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de faptele comise.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută de suspendarea condiționată a executării pedepsei, altfel spus, ar fi, oarecum și în extremis chiar o agravantă.

Astfel, nu este oportun de a menține soluția instanței de fond privind suspendarea condiționată a executării pedepsei în conformitate cu art. 90 Cod penal, or,

condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului stabilit prin pedeapsa aplicată.

Având în vedere personalitatea inculpatului de a se corecta și reeduca, de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, se atestă că scopul pedepsei se poate atinge doar prin izolare a acestuia de societate, ceea ce va constitui o pedeapsă echitabilă, de natură să aducă atingere scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal.

5. Avocatul Liviu Capcelea declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurentul invocă că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor ușoare, nu aduce pericol pentru sănătatea și securitatea publică pe care îl generează această categorie de infracțiuni, ținând cont de faptul că inculpatul se căiește de fapta comisă, totodată apreciind comportamentul acestuia după săvârșirea infracțiunii și în ședința de judecată, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în privința inculpatului este echitabil stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a acesteia.

În drept, recursul, este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 61, 75, Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în

limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în împrejurările în care inculpatul a solicitat judecarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că infracțiunea face parte din categoria celor ușoare, dar anterior a mai comis o infracțiune similară, fiind condamnat la 25.10.2018, prin sentința Judecătorei Telenești în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, însă, nu și-a făcut concluziile de rigoare, pedepsele penale aplicate anterior nu au realizat scopul de corectare a inculpatului și prevenția săvârșirii de noi infracțiuni, suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării acestuia, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza

sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Liviu Capcelea, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2022, în privința lui Șerban Ion XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

27 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2022, declarat de avocatul Liviu Capcelea, în numele inculpatului

*Șerban Ion Gheorghe, născut la
02 iunie 1996, originar și locuitor al s. Budăi, r-nul
Telenești, cetățean al R. Moldova, „anterior supus
răspunderii penale”.*

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Liviu Capcelea, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2022, în privința lui Șerban Ion Gheorghe, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico

